

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня знаходяться в Укр. Риб. Домі, на розі вулиць Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НІМЕЦЬКИЙ ГРАФ ПРО БОРОТЬБУ З БІЛЬШОВИЗМОМ.

Графи, князі, купці, фабриканти, генерали мають дуже велику охоту з'їсти всіх більшовиків на світі. І ці свої канібальські нахили вони відкрито проголошують на шпальтах буржуазної преси. Апетити у цих двоногих створін до "свого меншого брата" однакові по цілому світі. Бідний князь, жовтий мандарин, смуглий магараджа й ціле їхнє "Holy tree" мають однаковий смак до більшовиків — смак цяцькованої гієни.

Щодня читаєш в буржуазній пресі, що в Китаї в такому то місті замордовано стільки то комуністів, в другому два рази більше, в третьому ще більше. На тихоокеанських островах також мордують, в культурних європейських країнах судом і без суду розстрілюють, і все комуністів. (В одному з попередніх чисел "У.Р.В." ми наводили статистику жертв білого терору проти комуністів.)

Але все це "дрібязкове", все це не те, чого хочеться капіталістам різних країн, раг і рас. Ті комуністи, яких вони тепер мордують у своїх країнах, це тільки дрібні гілочки одного величезного дерева — кажуть вони. Капіталістичним червям хочеться з'їсти це дерево геть з корінням. А таким комуністичним деревом вони уважають Радянський Союз. Вони певні того, що коли-б всі разом кинулися на радянську землю, то почорніла-б вона від їхнього налету, як врожайне поле після налету сарани.

Клопіт тільки той, що апетит світових капіталістів такий ненаситний, що вони, як тих біблійних "сім коров тощих", що пожерли сім коров жирних і самі здохли — знають добре, що пожерши комуністів, розторопивши радянську країну, вони кинуться один на другого і піchnуть, жертися між собою, а тоді на узгноєному людськими трупами полію знову виросте могутнє дерево комунізму.

Ба — війні й тепер жеруться між собою. Лідер німецьких націоналістів, граф Вестарп, нарікає на англійських і взагалі альянських капіталістів, що вони так висмоктали Німеччину, що вона не може поставити опору більшовизмові. Він каже:

"Англія звичайно, дуже зацікавлена в боротьбі з більшовизмом, виходячи з міркувань своєї внутрішньої політики. Так само не можна сумніватися в тім, що в масштабі світової політики більшовизм є найдажчим супротивником Англії. Зрозуміло, що Німеччину в її теперішньому становищі не зворушують імперіалістичні інтереси Англії. Але скільки вона їде про більшовицьку небезпеку з погляду внутрішньої політики, то тут справа стоїть інакше, бо це небезпека саме для Німеччини, не велика. Німеччина могла-б стати постійною наймінішою пілаторою проти більшовизму, коли-б німецький народ не був надзвичайно ослаблений і зсуджений на найтяжчий злив міжнародного становища Німеччини. Треба беззастановно нагадувати за кордоном, що внутрішні й зовнішні становище Німеччини впливає надзвичайно революціонізовано на німецький народ. Поки репарції з'їдають всі лишки німецького народного господарства, як може настати якийсь поліпшення? В тому-ж напрямку впливають і обмеження німецького вивозу. З другого боку не можна забувати про внутрішню політичну трудність Німеччини, а тому й її слабкість проти більшовицької ідеї, що більше через польську політику відносно Німеччини. Не кажучи вже про тяжке становище на східному кордоні, треба завжди пам'ятати, що Польща примусила понад один мільон Німців, позбавлених всіх засобів, переселитися до надзвичайно збіднялої Німеччини. Так само господарському становищу Німеччини завдало сильного удару поділ колишнього Шлезку, а також і тім, що між ним і східною Пруссією забито кілька миль (мова їде про польський коридор).

Щоб збудувати мур проти більшовизму, треба заселити сільські місцевості на схід. Це є найважливіше засіб, що може створити владу з свого становища шари населення, але цьому заважає та торговельна війна, яку Польща провадить проти Німеччини, а також намагання Польщі відкрити німецький кордон для широкого вивозу польських сільсько-господарських продуктів. Американці, Англії й Французі повинні були-б зрозуміти, що силу національного опору німецького народу проти чужоземної, яка їде зі Сходу, небезпеки перепоручити, немовчимо буде спараліжовано, поки Німеччина позбавлена своєї господарської й політичної свободи і примусжена залишатися безброжною серед озброєного до зубів світу".

Німецький капітал ослаблений, розброшений. Пому дозволено збортитися лише для висмокування податків з населення, щоб виплачувати побідишам репарції.

Чому-ж аліантські капіталісти не дозволяють німецьким озброїтися до зубів? Та тому, що вони чотири роки точили людську кров за розброшення німецьких імперіалістів, які загрожували їхньому світовому пануванню. Коли-б тепер знову озброїти Німеччину, то чи буде вона надійною опорою проти більшовизму — це питання, а що вона знову стане загрозю імперіалістам Франції чи Англії — це більше чим певно. Потім оті різні комбінації, угоди між капіталістичними державами одних проти других тепер "дуже в моді". Озброєна Німеччина може завтра злучитися з Францією проти Англії, або з Англією проти Франції, або із Злученими Державами проти Англії й Франції. До міцного союзника дуже хутко найдуться сватальники.

Тому тяжка злоба капіталістів проти Радянського Союзу. Англіїські капіталісти збійли рішучий жест, зрівняли зносини з Радянським Союзом. Капіталісти інших держав не пішли за англієвськими. А тепер Лойд Джордж каже, що навіть упадок промисловості осеселів в Шотландії треба принести зрівню диплوماتичних зносин Англії з Радянським Союзом.

Вже довгі роки проповідують і плінують капіталісти цілого світа "хрестоносний похід" проти радянської країни. Тільки-ж тяжко їм його здійснити. Цею є дві головні причини: негода капіталістів між собою і... зброя стріляє на того, на кого її повернеш.

Тому всякі змови між собою капіталістичних держав для походу на радянську країну покищо не здійснювалися. Кожний раз, як тільки приходить до здійснення такого плану, зараз-же неминує постануть сварки між самими капіталістами. Найкращим прикладом цьому може бути остання конференція для обмеження озброєння в Женеві. Сім тижнів шукали представники Англії, Злучених Держав і Японії спільної точки опори, щоб збортитися рівномірно, щоб якось прийти до спільної по-

тріної угоди — і розіхалися з нічим. Така ворожнеча то-читься між капіталістами. Розуміється, це не значить, що вони ніколи не злучаться проти радянської країни. Вони можуть це зробити кожної відповідної хвили, але ця хвиля буде короткотривала.

НАФТА Й ПАТРІОТИЗМ.

Хто з нас, годівно в Америці, не знає нафти? Не дуже приємно пахуча рідина, що є тепер найголовнішим двигуном промислового життя країн. Вона, нафта, диває "фабрики, крутить гвинти кораблів, пропелери аеропланів, колеса потягів, автомобілів, тракторів". Нафта, нафта, нафта на кожному кроці сучасного промислового життя. За нафту багато крові пролило. Боротьба за мазульську нафту, за казакську, перську, бориславську, за "ринки для збуту нафти".

За останній місяць розгорілася нова фаза боротьби за нафту. Світовими поставщиками нафти є три країни: Злучені Держави, Англія й Радянський Союз. Злучені Держави й Радянський Союз мають свою нафту. Англія має нафту турецьку й перську. У Злучених Державих продукція нафти в приватних руках, так само й в Англії; в Радянському Союзі продукція нафти в державних руках.

В Злучених Державих є такі нафтові трости: "Стандард Ойл Ко. в Нью-Джерсі", "Стандард Ойл Ко. в Нью-Йорку" і "Вакум Ойл Ко." Всі три трости контролює Рокифелер. В Європі є англо-голландський трост "Роял Датч", яким верховодить англійський капітал.

Почва останніми часами у великій скіплькості на міжнародному ринку радянської нафти заклопотала голови цих приватним капіталістичним компаніям. Кожна з них з поодиноким залилася до радянської нафти, старалася заключити з нею угоди, щоб не конкурувати на міжнародному ринку. Радянська нафта все більше завойовувала ринки, головню на близькому сході і в Європі.

Головними конкурентами на міжнародному ринку для радянської нафти були: англійська "Роял Датч" і "Стандард Ойл в Нью-Джерсі". Ці дві трости дуже тісно співробітничали між собою за останні роки. Після розриву диплوماتичних зносин Радянського Союзу з Англією — війна між ними компаніями а радянською нафтою це гірше розгорілася. "Роял Датч" впала в "патріотичну пасію" й проголосила бойкот радянській нафті. Зараз-же цілий світ облетіли телеграми, що нафтові компанії Злучених Держав і Англії бойкотують радянську нафту. Навіть українські панські підполітоски заспівали замість "Ще не вмерла України" — "Вмерла радянська торговля нафтою". В Англії преса лорда Ротермера (бувша преса лорда Норткліфа) — повила скажену кампанію проти радянської нафти.

На ділі-ж справа зовсім так страшно не представляється. Два американські трости, а саме "Стандард Ойл в Нью-Йорку" й "Вакум Ойл" любенько співробітничали з радянською нафтою не тільки на міжнародному ринку, але й в самій Англії. Почалася сварка між са-

мими капіталістичними угрупованнями. "Роял Датч" і "Стандард Ойл в Нью-Джерсі" почали обвинувачувати інші дві компанії в непатріотичності, в недовольності до своїх країн. А та "непатріотичність" і "недовольність" полягала в тому, що "Стандард Ойл в Нью-Йорку" і "Вакум Ойл", співробітничавши з радянською нафтою, могли продавати свою нафту дешевше. Отже перші, дві компанії, а головню англійська консервативна преса почали казати, що продаючи нафту дешевше, підривається тим індустрією й промисловістю країни. Значить, почали осканжувати своїх конкурентів у змові з більшовиками проти "благословенного бога" сучасного демократичного ладу".

Минув місяць від часу цієї попередньої сварки. Здавалося, що кінець вже радянській нафті. Так ні. Телеграма з 13. серпня з Лондону каже, що радянська нафта розлилася по цілій Англії й наробила там багато клопоту не лише капіталістам, але й лідерів залізничної юнії Дж. Г. Томасові. Дійшло до того, що нафтові станції "Роял Датч" і "Стандард Ойл в Нью-Джерсі" почали проголошувати "з патріотизму", що вони не продають радянської нафти. "No Soviet petrol sold here" — повишували вони такі вивіски на своїх станціях на пораді преси лорда Ротермера. І що-ж сталося? Вони цим зробили величезну покліку радянській нафті. Цими вивісками вони самі прогнали від себе покупців, до радянської нафти, щоб направити ліхо, вони примушені були знизити ціну по 2 центи на галлонів. Зараз в цілій Англії газоліна дешевша, як 20 літ тому назад.

Здається, що тепер повинно-б бути все гаразд. Гаразд — та не зовсім. Гаразд — бо люди мають змогу танцювати щотом автомобілями та "бабам" комунікуватися по цілій країні (в Англії дуже широко розвинена комунікація басами між всіма великими й малими містами); але не гаразд — бо залізні дороги втратили пасажирів. Здешевіла нафта здешевіло переїзд. Залізничодорожні компанії закричали аж на кути. А найгірше "райт-гоп-рейб" Томас, лідер юнії залізничодорожників.

Ще пак! За зломання генерального страйку минулого року залізничодорожні компанії подарували йому шерів вартості 50 тисяч доларів. Томас тепер зацікавлений в прибутку, а не в патріотизмі. Він сам тепер співластитель. Він спекулює на біржі. А тут то-б радянська нафта напустила таких пахошів, що можна в чаду стратити й голову й шері.

Такі наслідки розриву диплوماتичних зносин Англії з Радянським Союзом. В Шотландії люди перестали ловити оселедці, а в цілій Англії люди перестали їздити залізницями. І нікі патріотичні клічі капіталістів цему не можуть зарадити.

Волінець.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

Нарешті патріоти кажуть собі правду в очі.

Давно вже ми подорожували по шпальтах газет. Не хочеться з часта по них нишпорити. А отак коли часом заглянеш, то вичитаєш таке, що кортить про це всім розказати. Ну, так би сказати, допомогти тим газетам поширити їхню думку, стати їм в пригоді.

Так ось беремо ми в руки офіційний орган УНДО, львівську "Свободу" й читаємо там в статті п.н. "Скажім собі правду в очі" — таке:

"Не один з нас дивується, чому український народ такий нещасливий? А причина його нещасливості є: тем-

нотна, оспалість, рабська душа, брак пізнання і пошанування себе самого. Це пороки, що в'їлися в кість і кров українського громадянства і розтопчують, розкладають його великий, але слабкий організм".

Беремо ми "Пролетарську Правду" й там на цей наклеп ундівців на український народ читаємо таку відповідь:

"Як бачимо — відповідь, що цілком вірно характеризує українську буржуазну інтелігенцію з її рабською душою й іншими пороками, інтелігенцією, що переважно об'єднана в УНДО. Але для чого приписувати свої пороки українському народові? Очевидно, рабам тільки самим собі признатися, що вони раби. Ну, а що український народ має не рабську душу, а ви тільки увесь час намага-

єтесь тримати його в рабстві, про це ми, панове ундівці, переконаєтесь від цього самого народу. Не забувайте тільки, що способи переконання, що він їх може вжити, можуть бути для нас дуже неприємні, вам можуть про них оповісти ваші приятелі Скоропадський і петлюрівці, що так саме, як і ви дивилися на український народ, бо так саме, як і ви хотіли мати його за раба".

Клопіт редактора "Укр. Голосу" з централью.

Хтось з Лейб Еліза, Алта, запитав редакцію "Укр. Голосу", "Чому Народні Домі не мають своєї централі там, як ТУРФ-Дім?"

Тай послухайте, люде добрі, як "Укр. Голос" вияснив це запитання:

"На скільки знаємо, то Турфдім не має ніякої централі. Це є одно товариство з урядом в Вінніпегу, так само як Сіпіар є одна спілка з урядом в Монреалі. Про централю можна говорити там, де є окремі організації ідейно об'єднані, однак нонсенс є говорити про централю там, де об'єднання є ідейно й фінансово. Товариство Турфдім є одно на цілу Канаду і його "централі" (адреса секретаря) не має законного ніякого значення, чим "централі" (адреса секретаря) котрого небуд Народного Дому, який має свій власний чартер. Народні Домі поки що не мають своєї централі, бо для більшості з них поки що потреба такої централі не давалася відчувати. Однак робляться кроки в напрямі задоволення централі для таких Народних Домів, котрі відчують потребу централі".

Ви чуєте, як то воно є: "однак нонсенс" є говорити про централю там, де об'єднання є ідейно й фінансово". Значить, редакція й адміністрація "Укр. Голосу" признають, що ТУРФ-Дім є одно товариство, об'єднане фінансово й ідейно.

Добре. Коло чого-ж воно об'єднане? Вебстер, наприклад так пояснює централізацію: "Згуртувати, або приводити

до центральної точки; згромаджуватися до, або коло центру; запроваджувати одну систему й одну контролю".

А мудрагелі з "Укр. Голосу" називають це "нонсенсом". Але дали "Укр. Голос" пояснює, що "робляться кроки в напрямі задоволення централі для таких Народних Домів, котрі відчують потребу централі".

Може відчують потребу "нонсенсу". Тож може бути, панове, певні, що ви їм збудуєте "нонсенс", а не централю.

Запізнена лекція.

Англієвська ліберальна газета "Манчестер Гардіян" містить статтю свого кореспондента з Китаю. В ній говориться:

"З воєнної точки погляду Китай вже окуповано. Англієвські кораблі можуть входити й виходити в кожний порт. Вони патрулюють по річці Ян-це на тисячу миль в глибину країни. Вони можуть наказати китайським воєнним кораблям перемістити місце стоянки, якщо ці останні чимсь перешкоджають англієвським".

А далі цей кореспондент пригадує англієвському населенню:

"Газети й багато осіб в Англії говорять про події в Китаю, неначе-б вони мали до діла з повстанням Індії. Ми пригадуємо, що Китай — не колонія, не домінія і в ніякому разі не є частиною британської імперії".

Московська "Правда" на цей так відповідає лібералам з "Манчестер Гардіян":

"Лекції політичної грамоти кореспондента ліберальної газети дуже корисні; але, розуміється, вони наслідують з деяким запізненням. Китайський народ не вірить більше в словесні заяви ні в маневри імперіалістів. Народні маси Китаю своєю боротьбою навчають своїх лекцій політичної грамоти англієвського буржуа".

Тут, здається, від себе нема чого додавати.

Газетар.

УНДІВЦІ ОБРАЗИЛИСЯ НА СВОЇХ БУРЖУАЗНИХ СПІЛЬНИКІВ.

"ДІЛО" ОБУРЕНЕ.

Ундівці перед початком виборів роздавали дуже багато авансів єврейській буржуазії, намагалися її схилити до блоку з собою. Між іншим, одним із аргументів за таким блоком було те, що мовляв, в "єдиний соборний демократичний Україн" єврейське все одно прийдеться числитися з українським народом і тому не варт зараз їти за ради тимчасових інтересів на угоду з Поляками, бо це, мовляв, знісує відносини "обох народів" в майбутньому.

Проте єврейська буржуазія на жупела "соборної демократичної України" не вдалося підняти, і вона волла краще мати синицю в руках від польської буржуазії, ніж ундівською журавля в небі. Одною словом, єврейська буржуазія на виборах до міських самоврядувань блокується з Поляками.

Тепер "Діло" з цього приводу рве і мече.

А далі йдуть "історичні" справки, що ця "ділія" дала єврейству. Такого то числа і року польські студенти — фашисти побіди єврейських студентів там то такого-то, а там то такого-то, там то...

Всі ці "справки" "Діло" витягає за того, щоб ніякі залякати єврейської буржуазії, мовляв, з ким і проти кого ви йдете?

Польська "народова мова" — каже "Діло", наслідуює колишніх руських чорносотенців.

Ми можемо з такою характеристикою цілком погодитися. Але ми ніяк не розуміємо обурення "Діла". По одному "Діло" ангели в порівнянню з польською та єврейською буржуазією, цього ніяк не можна сказати. В чім же річ?

— Ходить о політичний інтерес. "Інтерес" цей вишшов не на користь українським націоналістам. Звідси і все обурення. А за ним... а за ним іде торгівля. В політичних ге-шефт-макхерів за одним столом частенько зустрічаються єврейські сїоністи, ундівці і польські "направляки" та торгують-

ся коштом польського, українського, єврейського робітника та селянина.

Так чи не удаване це обурення "Діла"?

НАВІТЬ ІМ'Я ВІДНІМАЮТЬ.

Кажуть, що історія повторюється.

"Діло" цитує статтю польського професора Нїтши, що носить дуже красномовний заголовок: "Про назву наших слов'янських сусідів". Жалю статті направлено проти Українців. Нїтши не сперечається проти того, що самі Українці звуть себе Українцями, але з цього права зовсім не виникає необхідність, щоб і інші народи їх так називали.

Це гасло "шановного" професора підхопила польська шовіністична преса, яка на цілком "наукових" засадах одбрала в Українців їх назву, бо мовляв слово "Українець", "Україна" це не природна назва "Русинів", а "стандартова".

Звідси Галичина то — "Малопольська", як в царській Росії Україна була "Малоросія". "Діло" відповідає Нїтшові, як і треба було чекати, "історично", і наводить факти того, як повстали нації. От, мовляв, і наука і історія і ті визнають і мову українську і націю українську, а Поляки цього не хотять зробити.

"Діло" не розуміє, що історією не проймеш польської буржуазії, панів. Тут потрібна боротьба. Дрібна буржуазія Західної України на цю боротьбу не здатна. Її вестиме український і польський пролетаріят, що виборє не тільки соціальні права, а й права на національне визволення.

ЗНОВУ ГОЛОДІВКА.

Політичні українські в'язні, що знаходяться в тюрмі при вулиці Баторого, арештовані під замітом атентату на куратора Собінського, почали голодівку на знак протесту проти їх трактування. Управа в'язниць вважає їх за кримінальних злочинців і не дає їм тих прав, які їм мають всі політичні в'язні.

ВЕЛИКЕ СВЯТО РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

Урочисті збори чотириста-тисячної маси працюючих в Москві.

Дня 17. липня працюючі Радянського Союзу святкували четверту річницю радянської союзнаї конституції, тобто застосування Радянського Союзу. В Москві в той день на майдані Жовтня зібралось 400 тисяч народу. Серед майдану збудовано центральну трибуну. Ви-соко над нею прапор з радянським гербом. На трибуні члени уряду.

Свято відкрив від імені міської ради Уханов такою промовою:

"Чотири роки тому чисельні народності, що населяють одну шесту частину світа, об'єдналися під червоним прапором соціалізму в одно могутнє ціле — Союз Радянських Соціалістичних Республік. Конституція нашого Союзу побудована на основах цілковитого рівноправності всіх національностей, як показали ці 4 роки, цілком виправдала себе. Радянський Союз, не зважаючи на всі перешкоди зовнішніх ворогів, ширить свою культурно-економічну базу, невпинно продовжує велику справу будівництва соціалізму. Сьогоднішній день свідчить нам, що він на не застине нас несподівано. Ми не хочемо й, але кожен з нас примусить, то ми всі, як один, станемо грудьми на оборону нашого Союзу. Об'єднаємо свої лани навколо завоювань Жовтневої революції".

Промова тов. Єнукідзе.

Від імені уряду С.Р.С.Р. промовляв тов. Єнукідзе.

"Наш Союз дав приклад усьому світові, як робітники та селяни переборюють усі перепони, закріплюючи за трудящими позицію соціалізму. Тепер ці зусилля треба насамперед віддати справі оборони захисту завоювань Жовтневої революції. Сьогоднішнім святом ми показуємо усьому світові, що в справі оборони країни ми вийнимо не менше енергії, аніж у справі її економічного та культурного будівництва".

З величезною увагою вислухано промови тов. Ворошилова й тов. Бухаріна. Тов. Колларов привітав присутніх від імені Виконкому Комітету з четвертими роковинами конституції Союзу й з святом оборони.

Пранор від робітників України.

Мітинг скінчено. Тов. Ворошилов у супроводі тов. Бубнова сходив з трибуни і прямую до дав одної з московських частин для церемоніалу передавання прапору. Цей почесний прапор тов. Ворошилов одержав від донецьких гірників та металістів з проханням передати його на свій вибір найкращій частині. На чорному оксаміті прапору слова: "Славний Червоної армії в особі її першого червоного офіцера тов. Ворошилова від гірників та металістів України".

Передаючи прапор, тов. Ворошилов сказав:

"Гірники та металісти України, передаючи мені цього прапора, заявили, що вони переконані, що наша Червона армія, поновлена в своєму складі, виявить так-ж чуда самоодданості у боротьбі за справу трудящих, які виявила воля в минулій громадській війні".

Беручи прапор, начальник частини у відповідь на слова тов. Ворошилова сказав: "Ми кланяємося аніравадати одержавне довіря від трудящих".

Після паради почалися показування військових дії з участю піхоти, кавалерії, артилерії, танків, літаків, воєнних то-що. По закінченні показового бою на кількох естрадах Жовтневого поля відбулися художні виступи гуртків робітничих клубів Москви.

Так працюючі святкують свято своєї злоуки й мілі.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".